

Fråga om våld

Lathund för frågor om våldsutsatthet

Våld i nära relationer	Våld i nära relationer kan utövas på olika sätt; psykiskt, fysiskt och sexuellt men också bl.a. ekonomiskt. Utövaren kan vara en tidigare eller nuvarande partner, annan närstående person eller familj och släkt.
Förslag till inledning	Eftersom vi vet att det förekommer våld i nära relationer och utsatthet för våld har stor betydelse för hur vi mår så frågar vi alla vi möter om det.
Förslag till frågor Hur ska man fråga? <ul style="list-style-type: none">• Enskilt• Ostört• Tolk vid behov	<ul style="list-style-type: none">• Hur har du det i din/dina nära relationer?• Känner du dig trygg i dina nära relationer?• Känner du att du kan tala fritt om vad du tänker och känner?• Känner du dig kontrollerad eller begränsad av din partner eller annan närstående?• Brukar din partner uttala sig kränkande eller nedvärderande om dig och det du tycker, tänker eller känner?• Har du någon gång blivit slagen, sparkad knuffad eller på annat sätt fysiskt skadad av din partner?• Jag ser att du har ett blåmärke, hur fick du det?• Är du orolig att din partner ska skada andra människor eller djur?• Har du sex som du mår bra av?• Har du någon gång tvingats till eller utsatts för sexuella handlingar mot din vilja?• Har du varit med om att få något för sex, till exempel pengar, alkohol, kläder eller bostad?• Är du i nuläget rädd för din partner eller någon annan i din omgivning?• Upplever du dig kontrollerad från din familj, släkt eller landsmän/-kvinnor? T.ex. gällande val av partner, utbildning/yrke, umgänge, kläder m.m.• Jag vet att det i det land där du kommer ifrån är vanligt att omskära/klippa/sy flickor. Hur ser det ut för dig?
Om NEJ	<ul style="list-style-type: none">• Personen vet att du bryr dig och är beredd att prata om svåra saker.• Personen kanske tar upp det senare eller pratar med någon annan.• Återkom gärna till frågan vid något senare tillfälle.

<p>Om JA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lyssna • Stötta • Respektera 	<ul style="list-style-type: none"> • Tro på personen, lyssna och stötta. • Bekräfta att våld är orätt men kritisera eller skuldbelägg inte förövaren. • Respektera personens rätt att bestämma. • Om personen har barn har vi en skyldighet att göra en orosanmälan till socialtjänsten. • Hjälp personen att komma i kontakt med socialtjänsten om samtycke ges. • Informera om hur man kan komma i kontakt med andra enheter inom hälso- och sjukvården, frivilligorganisationer och polis. • Gör en bedömning av säkerhet och risk för att avgöra om akuta insatser behövs, se nedan.
<p>Bedömning av säkerhet och risk</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Har våldet ökat i omfattning på sistone? • Finns det risk för att våldet ökar nu när du har berättat? • Har förövaren/förövarna hotat att döda dig? • Kan du återvända hem? • Har du någon du kan bo hos om du behöver lämna hemmet? • Är du inför (eventuell) resa till ditt hemland orolig för att bli bortgift eller utsättas för kvinnlig könsstympning? Är du rädd för något annat? • Har du någonsin funderat på att ta livet av dig? • Finns barn i familjen? • Har förövaren någon gång hotat eller slagit barnen?
<p>VARFÖR ska vi fråga?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Våldsutsatthet är inte ovanligt och har ett starkt samband med olika typer av ohälsa. • Tecknen är ofta diffusa eller obefintliga, den våldsutsatta känner ofta skuld och skam och berättar inte spontant. • Patientnära verksamheter ska ställa frågor om våld rutinmässigt och vid indikation. • Din insats idag kan vara ett bidrag till förändring. Ett bra bemötande kan lägga grund för att personen tar kontakt med andra för stöd.

Läs mer i regionens riktlinjer och rutiner inom området:

- Riktlinje: Våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och sexuellt våld
 - Rutin: Identifiering, bemötande, stöd och behandling till våldsutsatta vuxna
- Dessa hittas bland annat via regionens ledningssystem.